

ชื่อเรื่อง : การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามหลักพุทธธรรม
ผู้วิจัย : นายคำพันธ์ อัครเนตร
ประธานที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วาทีพันธุ์ ดร.นพดล เจนอักษร
กรรมการที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ ดร.บุญชม ศรีสะอาด
: รองศาสตราจารย์ ดร.ประจักษ์ สายแสง
ประเภทสารนิพนธ์ : วิทยานิพนธ์ กศ.ด (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2549

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายทั่วไปเพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามหลักพุทธธรรม โดยมีขั้นตอนการวิจัย 3 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ยกร่างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามหลักพุทธธรรม โดยการศึกษาพระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับหลวง พ.ศ. 2514 และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 2) พัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามหลักพุทธธรรม โดยใช้เทคนิควิจัยเชิงคุณภาพแบบ EDFR (Ethnographic Delphi Future Research) ประยุกต์ จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 21 คน และ 3) ตรวจสอบรูปแบบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามหลักพุทธธรรม โดยการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 10 คน

ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

1. การยกร่างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามหลักพุทธธรรม จากการศึกษาพระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับหลวง พ.ศ. 2514 และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สามารถสังเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านมนุษย์หรือบุคลากร 2) ด้านสังฆะหรือองค์กรและด้านเป้าหมายองค์กร และ 3) ด้านพุทธโธโลยีหรือวัฒนธรรมการบริหาร

2. การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามหลักพุทธธรรม โดยใช้เทคนิควิจัยเชิงคุณภาพแบบ EDFR (Ethnographic Delphi Future Research) ประยุกต์ พบว่าผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นให้ปรับปรุงองค์ประกอบของรูปแบบเป็น 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านมนุษย์หรือบุคลากร 2) ด้านสังฆะหรือองค์กร 3) ด้านเป้าหมายองค์กร และ 4) ด้านพุทธโธโลยีหรือวัฒนธรรมการบริหาร นอกจากนี้ ผู้เชี่ยวชาญ มีความเห็นสอดคล้องมากที่สุดในประเด็นเรื่องการรักษาความสำคัญสูงสุดในพระธรรม และในประเด็นเรื่องมนุษย์ประเสริฐได้ด้วยการพัฒนาตน

3. การตรวจสอบรูปแบบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามหลักพุทธธรรม โดยการ
สัมมนาผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) พบว่า รูปแบบมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับการ
บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามหลักพุทธธรรม และผู้เชี่ยวชาญได้เสนอแนะปรับปรุง
องค์ประกอบให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

Title : THE DEVELOPMENT OF BUDDHADHAMMA
ADMINISTRATIVE MODEL FOR BASIC SCHOOLS.

Author : Mr. Kamphan Akaranate

Major Adviser : Asst. Prof. Maj Dr.Noppadol Chenaksara, ATAR

Adviser : Assoc. Dr. Boonchom Srisa-ard
: Assoc. Dr. Prachaksha Saisong

Type of Degree : Doctor of Philosophy Degree in Education Administration
(Ph.D. in Education Administration), Naresuan University, 2006.

Abstract

The general purpose of this research was to develop the Buddhist management model in basic education schools. There were 3 steps of study which were : 1) to form the Buddhist management model in basic education schools from the Thai Royal Tipitaka printed on B.E. 2514 and related texts and theories ; 2) to develop the Buddhist management model in basic education schools by applied Ethnographic Delphi Future Research technique from 21 experts ; and 3) to inspect the Buddhist management model in basic education schools by connoisseurship technique from 10 experts.

The results revealed that.

1. To form the Buddhist management model in basic education schools from the Thai Royal Tipitaka printed on B.E. 2514 and related texts and theories could be synthesized at 3 components of the model which were : 1) Human and personnel component ; 2) Sangha or organization goal component ; 3) Buddhology or management innovation component.

2. To develop the Buddhist management model in basic education schools by applied EDFR revealed that the experts suggested to adjust the components of the model as 4 aspects which were : 1) Human or personnel components ; 2) Sangha or organization component ; 3) organization goal component ; and 4) Buddhology or management innovation component. Besides the experts supported in some issues

which were the most importance of Dhamma and the development of oneself to be human.

3. To inspect the Buddhist management model in basic education schools by connoisseurship technique revealed that the model was suitable to basic education schools management and the experts suggested to adjust the detail in some components.

